

**WYMAGANIA EDUKACYJNE ORAZ KRYTERIA OCENIANIA NA LEKCJACH JĘZYKA
POLSKIEGO W KLASIE 5**

	Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Zagadnienia	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Kształcenie literackie i kulturowe - wiersz	Uczeń: - zna treść tekstów obowiązkowych, - czyta głośno wiersz, - wymienia bohaterów wiersza, - określa osobę mówiącą w wierszu, - wyjaśnia pojęcie podmiot liryczny, - wyjaśnia pojęcie adresat utworu, - definiuje wers i strofę, - odtwarza wiersz z pamięci, - wskazuje rymy, epitety, - wyjaśnia, czym jest rym, wers ,	Uczeń: - zna treść i problematykę utworów obowiązkowych, czyta wiersz głośno, wyraźnie, - przedstawia bohaterów utworu, - przedstawia osobę mówiącą (podmiot liryczny) w wierszu, - przedstawia myśli i uczucia osoby mówiącej w wierszu, - wskazuje adresata utworu, - wskazuje wers, w którym znajduje się	Uczeń: - czyta wiersz , podkreślając głosem ważne słowa, - określa temat wiersza, - określa 2-3 cechy bohaterów wiersza i podmiotu lirycznego, - opowiada w 2-3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu, - wypisuje z wiersza przykłady rymów, - porównuje rytm w dwóch dowolnie wybranych strofach, - wygłasza z pamięci wiersz w	Uczeń: - czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację, - opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w wierszu, a także o bohaterze wiersza, podmiocie lirycznym i ich uczuciach, - opisuje zachowanie bohaterów utworu i wyraża swoją opinię na ten temat, - porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi, - opisuje adresata utworu, - nazywa uczucia, jakie wyraża utwór i wskazuje odpowiednie cytaty, - wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu,	Uczeń: - prezentuje informacje o autorze wiersza, - tworzy poetyckie określenia dla elementów świata przedstawionego na zdjęciach, - wymyśla własne przykłady ożywienia i przenośni, - układa pytania retoryczne i porównania opisujące zjawiska przyrody, - układa własne propozycje wyrazów rymujących się, - omawia wyczerpująco sytuację przedstawioną w wierszu i odwołuje się do własnych doświadczeń, - określa nastrój i uzasadnia swoją wypowiedź, odwołując się do elementów utworu, - rysuje ilustrację do

	refren, epitet, ożywienie, porównanie, pytanie retoryczne, przenośnia, piosenka - potrafi zdefiniować piosenkę	zwrot do adresata, - odczytuje strofę, dzieląc wyrazy na sylaby, - wskazuje w tekście wiersza wers, rym, strofę, epitet, porównanie, ożywienie, refren, pytanie retoryczne, przenośnię, - wygłasza wiersz z pamięci, - określa nastrój wiersza -potrafi wskazać cechy piosenki	odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją, - wymienia uczucia, jakie wyraża utwór -wskazuje w tekście wiersza wers, rym, strofę, epitet, porównanie, ożywienie, refren, pytanie retoryczne, przenośnię, - określa nastrój wiersza - potrafi określić cechy piosenki	- deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i dokonując interpretacji głosowej, - proponuje własne epitety, - wskazuje w tekście ożywienie, przenośnię, pytanie retoryczne oraz porównanie i wyjaśnia ich funkcję, - wyjaśnia, na czym polega rytm utworu, - objaśnia znaczenie wyrazów nieużywanych wspólnie • wyjaśnić różnice między wierszem a piosenką	wybranego fragmentu wiersza (przykład intersemiotyczny) - potrafi zredagować prostą piosenką -określa funkcję pytań retorycznych w wierszu
Kształcenie literackie i kulturowe – proza i publicystyka	Uczeń: - zna treść tekstów obowiązkowych, -czyta ze zrozumieniem głośno - wymienia bohaterów utworu, - wymienia wydarzenia przedstawione w utworze, - definiuje pojęcie narratora, - określa narratora,	Uczeń: - zna treść i problematykę utworów obowiązkowych, - czyta ze zrozumieniem głośno i cicho, - czyta z podziałem na role, - wyszukuje w tekście określone informacje, - przedstawia bohaterów utworu,	Uczeń: - czyta ze zrozumieniem głośno, wyraźnie z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych oraz cicho, - określa temat tekstu, np. artykułu, - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach	Uczeń: - odróżnia narrację pierwszoosobową od trzecioosobowej -wyraża swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu -określa uczucia bohaterów - bierze aktywny udział w rozmowie -czyta ze zrozumieniem głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację, - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach	Uczeń: - prezentuje informacje o autorze, a w przypadku autorów lektur obowiązkowych także o innych utworach autora, - wyjaśnia pojęcia występujące w tekście, - ciekawie opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze, - wyraża swój sąd o bohaterze utworu i jego zachowaniu - porównuje doświadczenia

	<ul style="list-style-type: none"> - określa, czym jest opowiadanie i wymienia jego części, - opowiada ustnie, zachowując kolejność wydarzeń, - definiuje legendę, baśń i mit - rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne, - wymienia najbardziej znanych autorów baśni -wymienia bogów greckich - wymienia atrybuty bogów greckich, nazywa uczucia: smutek, rozpacz, żal, samotność, tęsknota - wymienia mity omawiane podczas zajęć(o Korze, Syzyfie, Heraklesie, Ariadnie i Ikarze) 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje postacie fantastyczne i realistyczne, - przedstawia miejsce i czas wydarzeń, - formułuje 2-3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze, -podaje nazwy określające narratora uczestniczącego w wydarzeniach i nieuczestniczącego w wydarzeniach, - wymienia charakterystyczne cechy opowiadania, legendy, baśni, - opowiada ustnie zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi, - wskazuje wydarzenia i postacie 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawionych w utworze, - określa 2-3 cechy bohatera, - przedstawia sytuację, w której znalazł się bohater, - określa osobę opowiadającą o wydarzeniach, - wyraża w 2-3 zdaniach swoją opinię o lekturze, - wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy opowiadania, legendy, baśni i mitu - zna najbardziej znanych bohaterów mitów - opisuje Olimp i jego mieszkańców - rozróżnia mity omawiane podczas zajęć, - określa tekst jako powieść przygodową - wskazuje w tekście 2 charakterystyczne cechy noweli -wskazuje w utworze punkt kulminacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawionych w utworze, - określa cechy bohaterów utworu i ich relacje, - przedstawia swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu, - porównuje doświadczenia bohatera z własnymi, - porównuje opisywane w tekście miejsca ze znanymi mu z własnego życia, - wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu, puentę, itp. - wskazuje w tekście charakterystyczne cechy opowiadania, - wyjaśnia morał płynący z opowieści, baśni, itp. - rozpoznaje czytany utwór jako legendę, baśń lub mit i wskazuje w nim charakterystyczne cechy, - opowiada w ciekawy sposób ulubiony mit - określa cechy mieszkańców Olimpu i przedstawia ich relacje - wyraża swój sąd o bohaterach mitów greckich i ich zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> bohatera z własnymi, -wyjaśnia znaczenie wskazanych stałych związków wyrazowych i stosuje je w zdaniach - samodzielnie formułuje zasady dobrego zachowania, - przedstawia pomysły na spędzanie wolnego czasu, - układa własne anagramy, - opowiada w ciekawy sposób o własnych doświadczeniach i uczuciach, związanych z tematyką poznanych tekstów, - przygotowuje w wybranej formie (plakat, film, prezentacja) interesujące informacje o swojej szkole dla rówieśników z innych krajów, - projektuje i rysuje atrybuty dla siebie i kilku najbliższych osób • wyszukuje w <i>Słowniku mitów i tradycji kultury Władysława Kopalińskiego</i> informacje o Olimpie i Hadesie, - wypowiada się w wyczerpujący sposób na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury, - opisuje ustnie elementy świata przedstawionego i wyjaśnia, na czym polega ich
--	--	---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> -definiuje powieść przygodową - definiuje nowelę -definiuje punkt kulminacyjny -określa, czym jest puenta - wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze nawiązującym do historii Polski, - definiuje tekst publicystyczny, -definiuje gazetę i czasopismo -wymienia swoje ulubione czasopismo - potrafi odczytać tytuł, numer i datę wydania, - wymienia osoby tworzące gazety i czasopisma -określić, czym są nagłówki, lid 	<p>realistyczne i fantastyczne,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia miejsce realistyczne występujące w micie, - opowiada swój ulubiony mit - zna treść mitów omawianych podczas lekcji -wymienia cechy powieści przygodowej - wymienia charakterystyczne cechy noweli' - zna wydarzenia z historii Polski przedstawione w utworze, - podaje skojarzenia związane z historią Polski w okresie II wojny światowej, - wskazuje tekst publicystyczny - wskazuje rodzaje prasy ze względu na częstotliwość ukazywania się -poprawnie zapisuje tytuły czasopism 	<ul style="list-style-type: none"> -wskazuje w utworze puentę, - wyjaśnia kontekst historyczny utworu i podaje skojarzenia związane z historią Polski w okresie II wojny światowej, - odróżnia tekst publicystyczny od tekstu literackiego, - odróżnia fakty od opinii, - poprawnie zapisuje tytuły czasopism -wskazuje w wybranym artykule nagłówki, lid, fakty, opinie 	<ul style="list-style-type: none"> -podaje różne przykłady powieści przygodowej - rozpoznaje czytany utwór jako nowelę i wskazuje w nim charakterystyczne cechy noweli -wyjaśnia, jak rozumie puentę utworu - porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi, -określa cechy bohaterów utworu dokumentalnego i objaśnia ich relacje, - określa cechy tekstu publicystycznego 	<p>wyjatkowość,</p> <ul style="list-style-type: none"> - korzystając z różnych źródeł, wyszukuje informacje o historii powstania świata według mitologii słowiańskiej lub chińskiej - redaguje opowiadanie twórcze o tym, skąd się wziął np. śnieg, grad, huragan, - wyjaśnia przyczyny popularności mitów, - rysuje ilustracje do mitów i uczestniczy w „Uczcie bogów na Olimpie”(przygotowuje prezentację jednego z bogów greckich), - proponuje inny tytuł dla fragmentu tekstu, - wyjaśnia, czym charakteryzuje się język utworu - pracując w grupie, przygotowuje spis książek opowiadających o II wojnie światowej z perspektywy dziecka -analizuje styl tekstu publicystycznego, - prezentuje zawartość wybranego czasopisma, np. <i>Victor Junior</i> - przygotowuje artykuł do gazetki szkolnej -określa wady i zalety czasopism drukowanych i w wersji on-line
--	---	---	--	--	---

		-wskazuje w wybranym artykule nagłówek, lid, fakty, opinie			
Kształcenie literackie i kulturowe - dzieło sztuki: obraz	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia kolory znajdujące się na obrazie, - wymienia przedmioty i postacie występujące na obrazie, - wymienia elementy pejzażu przedstawione na obrazie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentuje elementy przedstawione na obrazie, - wymienia elementy realistyczne i fantastyczne występujące na obrazie, - określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie, - odróżnia pejzaż od portretu i martwej natury -dostrzega i nazywa scenę rodzajową 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa dominujące na obrazie kolory, - opisuje sytuację przedstawioną na obrazie, - określa źródło światła i ruch, - nazywa emocje, które mogą odczuwać postacie z obrazu, - określa nastrój, jaki wywołuje obraz - opisuje w 2–3 zdaniach gesty i mimikę przedstawionych postaci, -nazywa 2–3 emocje wyrażone przez postacie ukazane na obrazie, - objaśnia rolę przedstawionych przedmiotów na obrazie, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa elementy statyczne i dynamiczne obrazu, -wymienia wartości ważne w życiu człowieka na podstawie dzieła sztuki, - opisuje pierwszy i drugi plan obrazu, - opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie, - opisuje umieszczone na obrazie elementy, - proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje oraz uzasadnia swoją wypowiedź, - przedstawia własne zdanie na temat sytuacji z obrazu, - omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch, - dokonuje przekładu intersemiotycznego: wymyśla i opowiada historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie, - nadaje inny tytuł obrazowi i uzasadnić swoją opinię, - wyjaśnia związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału

			- układa dialog osób przedstawionych na obrazie		
Kształcenie literackie i kulturowe – dramat i spektakl teatralny, dzieło filmowe audycja radiowa	Uczeń: - czyta głośno ze zrozumieniem tekst dramatyczny z podziałem na role, - wymienia bohaterów utworu, - wymienia najważniejsze wydarzenia, - rozróżnia wydarzenia i postacie fantastyczne od realistycznych, - określa, czym jest dramat, - wymienia osoby tworzące spektakl teatralny, - definiuje gatunki filmowe, - wskazuje przykłady filmów danego gatunku filmowego, - wskazuje swój ulubiony film - wymienia osoby	Uczeń: - czyta ze zrozumieniem i odpowiednią artykulacją oraz uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych, - przedstawia bohaterów, miejsce i czas wydarzeń, - formułuje 2-3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze, - wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne, - wskazuje tekst główny i tekst poboczny, - przedstawia osoby tworzące spektakl teatralny i opisuje ich pracę, - przedstawia 2-3	Uczeń: - opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach występujących w utworze, - określa cechy dramatu, - określa cechy osób wykonujących zawody związane z teatrem, - opowiada w kilku zdaniach o swojej wizycie w teatrze, używając słownictwa związanego z teatrem, - odczytuje informacje z plakatu teatralnego, - określa cechy dramatu (podział na akty i sceny) - wskazuje przykłady filmów z każdego gatunku filmowego	Uczeń: - w ciekawy sposób opowiada o wydarzeniach występujących w utworze, - określa cechy bohaterów, - opisuje bohaterów, - wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu, - określa cechy dramatu (tekst główny i tekst poboczny, podział na akty i sceny), - przedstawia morał płynący z przedstawienia, - opowiada w ciekawy sposób o swojej wizycie w teatrze , swobodnie używając słownictwa związanego z teatrem, - przedstawia zasady kulturalnego zachowania się w teatrze, - planuje grę aktorską i projektuje dekoracje, kostiumy i rekwizyty do przedstawienia, - określa charakterystyczne cechy poszczególnych	Uczeń: - prezentuje informacje o autorze, - pracując w grupie planuje scenografię, rekwizyty, kostiumy, ruch sceniczny, - pracując w grupie przygotowuje inscenizację przedstawienia, - wypowiada się o swoich wrażeniach z ostatnio obejrzanego przedstawienia teatralnego, filmu - wymyśla sposoby wykorzystania różnych przedmiotów codziennego użytku w teatrze, - wymienia kilka nazwisk współczesnych twórców teatralnych, - przygotowuje plakat teatralny do szkolnego przedstawienia dowolnej baśni lub mitu, - redaguje wypowiedź na temat swojego ulubionego gatunku filmowego, - korzystając z internetu, ustala dni i godziny nadawania

	<p>tworzące audycje radiowe,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia: <i>emisja, ramówka, program cykliczny</i> - definiuje adaptację teatralną i filmową 	<p>zasady kulturalnego zachowania się w teatrze,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje dialog i monolog, - wskazuje elementy plakatu teatralnego, - rozróżnia gatunki filmowe - przedstawia swój ulubiony film lub gatunek filmowy, - wymienia osoby tworzące audycje radiowe i określić ich pracę, - używa w zdaniach pojęć: <i>emisja, ramówka, program cykliczny</i> - wymienia charakterystyczne cechy adaptacji filmowej i teatralnej 	<ul style="list-style-type: none"> -prezentuje swój ulubiony gatunek filmowy, -wypowiada się na temat swojej ulubionej audycji radiowej - w wypowiedzi posługuje się pojęciami: <i>emisja, ramówka, program cykliczny,</i> - wyjaśnia pojęcie <i>adaptacja i ekranizacja</i> 	<p>gatunków filmowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> -prezentuje swój ulubiony gatunek filmowy i uzasadnia swoje zdanie, -opowiadać o swojej wizycie w kinie, -przedstawia zasady kulturalnego zachowania się w kinie, -ciekawie opowiada o swojej ulubionej audycji radiowej, - wskazuje podobieństwa i różnice między radiem a telewizją, <p>-podaje przykłady innych adaptacji filmowych i teatralnych</p>	<p>audycji radiowych dla dzieci i młodzieży w dowolnej stacji radiowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady innych adaptacji filmowych i teatralnych, <p>Wskazuje ekranizacje powieści młodzieżowych.</p>
--	---	---	--	---	--

<p>Samokształcenie</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje tekst informacyjny, -definiuje na podstawie słownika frazeologicznego przysłowie i związek frazeologiczny, -wskazuje elementy hasła encyklopedycznego, - wyszukuje wyrazy bliskoznaczne w słowniku synonimów, - wyszukuje wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku ortograficznym, - wyszukuje w bibliotece lub internecie potrzebne informacje - czyta lektury uzupełniające i przygotowuje ich prezentację 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odczytuje wyrazy i definicje wyrazów ze zrozumieniem, -odczytuje sens przenośny związków frazeologicznych i przysłów, - odróżnia tekst informacyjny od tekstu literackiego, • określa elementy hasła, encyklopedycznego • odczytuje skróty stosowane w encyklopedii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odczytuje skróty i oznaczenia słownikowe, - określa cechy tekstu informacyjnego, - określa, pod jakimi hasłami należy szukać określonych informacji, -- wyszukuje wskazane hasła w encyklopedii tradycyjnej, - objaśnia, czym jest Wikipedia - określa różnice między encyklopedią PWN a wolną encyklopedią - wyszukuje określone hasła w Wikipedii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trafnie dobiera wyrazy bliskoznaczne i frazeologizmy, - podejmuje próby korzystania z internetowych wersji słowników, - sporządza notatkę na podstawie samodzielnie wyszukanych informacji, -wyszukuje wskazane hasła w encyklopedii on-line -korzysta z encyklopedii tradycyjnej i on-line, - wyjaśnia, z jakiej encyklopedii lepiej korzystać i uzasadnić swoje zdanie, -zapisuje pozyskane informacje na różne sposoby - wyszukuje określone informacje w Wikipedii -sporządza notatkę w określonej formie na temat kryteriów, które musi spełniać artykuł w Wikipedii - wyjaśnia, dlaczego warto korzystać z Wikipedii i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika synonimów, słownika języka polskiego, słownika frazeologicznego i słownika ortograficznego w wersji papierowej, a także korzysta z ich wersji internetowych, - korzysta ze "Słownika Mitów i Tradycji Kultury" W. Kopalińskiego i leksykonów nt. mitologii greckiej, -samodzielnie korzysta z encyklopedii tradycyjnej i on-line, wyszukując potrzebne informacje, - zbiera informacje na temat encyklopedii znajdujących się w bibliotece szkolnej, - samodzielnie korzysta z Wikipedii, porównuje hasła z wersją papierową i zauważa różnice, - przedstawia zalety i wady popularności kanałów YouTube
-------------------------------	--	---	--	---	--

				uzasadnia swoje zdanie	
<p>Pisanie form wypowiedzi</p> <p>- list - sms - e-mail</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawnie zapisuje miejscowość i datę, - wymienia elementy listu, - podejmuje próbę napisania listu, sms-a i, e-maila 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje zwrot do adresata, - redaguje list według wzoru, - redaguje komunikatywny SMS i e- mail do kolegi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje zwroty do adresata, - stosuje zwroty grzecznościowe, - redaguje list do kolegi, - redaguje komunikatywny SMS, - poprawnie redaguje e -maila do kolegi -zapisuje adres e-mailowy -stosuje zasady pisania listów elektronicznych - określa temat wiadomości 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje różne zwroty do adresata, - dzieli tekst na akapity, - redaguje list do określonego adresata na podany temat, - potrafi właściwie zaadresować e- maila, -poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym redaguje sms i e-mail, - podaje różnice między językiem młodzieżowym a językiem literackim na podstawie sms-a – e-maila 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie zgodnie z wymogami tej formy wypowiedzi redaguje poprawny i wyczerpujący temat list, - bezbłędnie redaguje e-maila do osoby dorosłej lub instytucji

			<ul style="list-style-type: none"> -stosuje zwroty do adresata i zwroty pożegnalne -informuje odbiorcę o przesyłaniu plików w załączniku listów zgodnie z etykietą językową 		
Pisanie form wypowiedzi - notatka	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa, czym jest notatka i wymienia różne sposoby notowania, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odróżnia różne sposoby notowania, - notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu i punktów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wybiera z tekstu ważne informacje, - notuje w formie krótkiego tekstu, punktów, schematu i tabeli 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sporządza notatkę w określonej formie, - wybiera sposób zanotowania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trafnie wybiera najlepszą formę notatki i samodzielnie ją redaguje, zgodnie z wymogami tej formy, - odczytuje skróty: wg, nr, np., ok., m.in., r. , w. i posługuje się nimi w notatkach
Pisanie form wypowiedzi - opis przedmiotu i krajobrazu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze elementy opisu przedmiotu, - podaje wyrazy opisujące wygląd przedmiotu, - opisuje w 2-3 zdaniach wygląd, wielkość, kształt, kolor przedmiotu, - wymienia najważniejsze elementy opisu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyszukuje w tekście informacje na temat wyglądu przedmiotu, - redaguje według wzoru opis przedmiotu, - dobiera wyrazy bliskoznaczne, - dobiera przymiotniki określające kolory, kształty, -redaguje opis 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redaguje opis przedmiotu, -redaguje opis krajobrazu - stosuje sformułowania określające położenie i ukształtowanie terenu oraz rozmieszczenie poszczególnych elementów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje w opisie przedmiotu odpowiednią kompozycję, - wydziela akapity, - redaguje opis krajobrazu, zachowując poszczególne elementy: informacje ogólne, rozmieszczenie poszczególnych elementów krajobrazu, emocje wywołane widokiem -wyraża emocje wywołane widokiem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący temat opis przedmiotu, unikając powtórzeń, - samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi redaguje opis krajobrazu, unikając powtórzeń i zachęcając innych do odwiedzenia opisywanego miejsca

	<p>krajobrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia wyrazy opisujące wygląd krajobrazu - opisuje ustnie krajobraz w 2–3 zdaniach 	<p>krajobrazu według wzoru,</p> <ul style="list-style-type: none"> -wydziela akapity w wypowiedzi pisemnej 	<p>krajobrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej 		
<p>Pisanie form wypowiedzi</p> <p>- plan wydarzeń</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa, czym jest ramowy i szczegółowy plan wydarzeń 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porządkuje według chronologii plan ramowy wydarzeń 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redaguje odtwórczy plan ramowy wydarzeń, - przekształca czasowniki w rzeczowniki nazywające czynności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbudowuje plan ramowy w plan szczegółowy, - stosuje odpowiedni układ graficzny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy , redaguje poprawny ramowy i szczegółowy plan wydarzeń , unikając powtórzeń
<p>Pisanie form wypowiedzi</p> <p>- opowiadanie odtwórcze i twórcze z dialogiem</p> <p>sprawozdanie z wydarzenia, filmu i spektaklu</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa , czym są opowiadanie, baśń i legenda i wymienia ich części, - podejmuje próbę pisania opowiadania z dialogiem zachowując kolejność wydarzeń i sprawozdanie zgodnie z planem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze opowiadanie z dialogiem, baśń, legendę, mit i sprawozdanie zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję, - redaguje opowiadanie, i sprawozdanie zgodnie z planem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze poprawne opowiadanie z dialogiem oraz sprawozdanie pod względem chronologii i kompozycji , popełniając nieliczne błędy językowe i w zakresie zapisu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze poprawne pod kątem językowym i pod względem formy opowiadanie odtwórcze z dialogiem i twórcze, sprawozdanie wydzielając akapity 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie i zgodnie z wymogami gatunku pisze poprawne opowiadanie twórcze z dialogiem, sprawozdanie unikając powtórzeń, z bogatym słownictwem
<p>Pisanie form</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń :</p>	<p>Uczeń :</p>

<p>wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaproszenie, - podziękowanie, - ogłoszenie -dedykacja 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze elementy zaproszenia, podziękowania, ogłoszenia, dedykacji - podejmuje próbę napisania zaproszenia, podziękowania lub ogłoszenia i dedykacji 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje zaproszenie, ogłoszenie, podziękowanie i dedykację według wzoru, - poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje zaproszenie, ogłoszenie, podziękowanie i dedykację - stosuje zwroty do adresata i charakterystyczne sformułowania, - stosuje zwroty grzecznościowe, - pisze krótko, zwięźle, konkretnie 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje zaproszenie, ogłoszenie, podziękowanie i dedykację, uwzględniając konieczne elementy, - stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny 	<ul style="list-style-type: none"> -samodzielnie i poprawnie redaguje zaproszenie, ogłoszenie, podziękowanie i dedykację, nadając mu ciekawą formę
<p>Pisanie form wypowiedzi</p> <p>- dialog</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje dialog w tekście, - podejmuje próbę napisania dialogu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzupełnia dialog odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze dialog na zadany temat, - dobiera synonimy do czasowników: powiedzieć, mówić 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawnie redaguje dialog na określony temat, unikając powtórzeń 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie, zgodnie z wymogami gatunku redaguje dialog stosując bogate słownictwo i poprawna znaki interpunkcyjne
<p>Nauka o języku</p> <p>- fonetyka</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia litery w kolejności alfabetycznej, - dzieli wyrazy na sylaby 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej, - poprawnie dzieli wyrazy na sylaby, - odróżnia głoski od liter 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa liczbę liter i głosek w podanych wyrazach, - poprawnie przenosi wyrazy do następnej linii, - odróżnia samogłoski i spółgłoski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezbłędnie odróżnia samogłoski i spółgłoski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje tę wiedzę w poprawnym i sprawnym korzystaniu ze słowników i katalogów

<p>Nauka o języku- znaki interpunkcyjne</p>	<p>Uczeń: - wskazuje znaki interpunkcyjne: kropkę, pytajnik, wykrzyknik, cudzysłów, - stosuje te znaki w wypowiedzeniach, - wymienia zasady użycia przecinka przed spójnikami i w zdaniu - podaje zasady użycia wielokropka</p>	<p>Uczeń: - poprawnie stosuje te znaki w redagowanych przez siebie tekstach, - stosuje zasady użycia przecinka przed podanymi spójnikami, stawia przecinek między wyrazami stanowiącymi wyliczenie, - zapisuje tytuły utworów w cudzysłowach, - zna zasady stosowania kursywy w tekście pisanym na komputerze, - zna zasady użycia wielokropka</p>	<p>Uczeń: - stosuje poprawną odmianę rzeczowników nazywających znaki interpunkcyjne (zwłaszcza rzeczownika „cudzysłów”), - poprawnie zapisuje wielokropek</p>	<p>Uczeń: - określa różnice w treści zdania w zależności od zastosowanego znaku interpunkcyjnego, - stosuje kursywę zamiennie z cudzysłowem w tekście pisanym na komputerze, - poprawnie zapisuje wielokropek</p>	<p>Uczeń: - redaguje własne teksty złożone z różnych rodzajów zdań i poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne</p>
<p>Nauka o języku – części mowy rzeczownik, przymiotnik, czasownik, przysłówek, przyimek, spójnik liczebnik</p>	<p>Uczeń: - wskazuje rzeczownik, - podaje liczby, rodzaj i przypadek rzeczownika - wskazuje przymiotnik, - podaje liczby,</p>	<p>Uczeń: - określa rodzaj rzeczownika, - odmienia rzeczownik przez liczby i przypadki - odmienia przymiotnik przez liczby i przypadki,</p>	<p>Uczeń: - stosuje rzeczowniki w odpowiednich formach, - stosuje przymiotniki w odpowiednich formach,</p>	<p>Uczeń: - określa przypadek i liczbę danego rzeczownika, - określa przypadek, rodzaj i liczbę danego przymiotnika, - określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i mnogiej,</p>	<p>Uczeń: - rozpoznaje rodzaj rzeczowników sprawiających trudności (np. pomarańcza) - poprawnie używa różnych form rzeczowników i przymiotników, a w razie wątpliwości korzysta ze słownika</p>

	<p>przypadki, osoby i rodzaje przymiotnika-stopniuje przymiotniki i przysłówki</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje czasowniki, - podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika, - wskazuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym, - określa bezokolicznik jak formę nieosobową czasownika, - wskazuje przysłówki wśród innych części mowy, - wskazuje przyimki wśród innych części mowy, - wskazuje spójniki wśród innych części mowy, - wskazuje liczebniki wśród 	<ul style="list-style-type: none"> - wypisuje z tekstu rzeczowniki wraz z określającymi je przymiotnikami, -stopniuje przymiotniki i przysłówki - odmienia czasowniki przez liczby, rodzaje i osoby, - odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym, - rozpoznaje bezokolicznik - określa rodzaj czasownika, - wyszukuje przysłówki w tekście, - rozpoznaje przysłówki pochodzące od przymiotników, - wyszukuje przyimki w tekście, - wskazuje wyrażenia przyimkowe, 	<ul style="list-style-type: none"> - odróżnia przymiotniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym, - stosuje czasowniki w odpowiednich formach, - określa osobę, liczbę i rodzaj czasownika, - odróżnia formę osobową od nieosobowej, - tworzy przysłówki od przymiotników, -stopniuje przymiotniki i przysłówki - posługuje się przysłówkami w zdaniu, - rozpoznaje wyrażenia przyimkowe, - uzupełnia wypowiedź pisemną odpowiednimi spójnikami, - stosować poprawne formy liczebników głównych i 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie stosuje czasowniki w różnych rodzajach, - tworzy poprawne formy trudnych czasowników, - określa osobę, rodzaj i liczbę danego czasownika, - używa bezokoliczników w wypowiedzi - przekształca teksty pisane w czasie teraźniejszym na teksty pisane w czasie przeszłym lub przyszłym, - stosuje formy prostą i złożoną czasowników w czasie przyszłym, - określa znaczenie przysłówków w zdaniu, stopniuje przymiotniki i przysłówki - dostrzega związek między przysłówkiem a czasownikiem, - określa znaczenie przyimków w zdaniu, - rozróżnia wyrażenia przyimkowe wskazujące na miejsce i wskazujące na czas, - określa znaczenie spójników w zdaniu, - stosuje poprawne formy 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje szkolnego kolegę , używając przymiotników , - używa poprawnego sformułowania <i>ubieram się w płaszc</i> - odróżnia w formach osobowych czasowników formę złożoną czasu przyszłego z bezokolicznikiem od formy złożonej z dwóch czasowników, - redaguje tekst z wykorzystaniem różnych , celowo dobranych przysłówków, - stopniuje przymiotniki i przysłówki - redaguje tekst z wykorzystaniem wyrażeń przyimkowych, - redaguje tekst z wykorzystaniem spójników, - redaguje informację o wycieczce klasowej, używając różnych liczebników w odpowiednich poprawnych formach.
--	---	---	--	---	--

	<p>innych części mowy</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje liczebniki główne i porządkowe 	<ul style="list-style-type: none"> - wyszukuje spójniki w tekście - odróżnia liczebniki główne od porządkowych -wskazuje liczebniki zbiorowe 	<p>porządkowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje poprawne formy liczebników zbiorowych 	<p>liczebników wielowyrazowych</p>	
<p>Nauka o języku- części zdania</p> <p>podmiot i orzeczenie</p> <p>podmiot szeregowy i domyślny</p> <p>przydawka</p> <p>dopełnienie i okolicznik</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje nazwy głównych części zdania, - definiuje przydawkę -wymienia pytania, na które odpowiada przydawka -stosuje przydawki w zdaniu - definiuje dopełnienie -definiuje okolicznik -stosuje dopełnienie i okolicznik w zdaniu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje podmiot jako wykonawcę czynności i potrafi zdefiniować podmiot szeregowy i domyślny, - wskazuje orzeczenie jako określenie czynności lub stanu, - wskazuje przydawkę w zdaniu - rozpoznaje części mowy, którymi jest wyrażona przydawka - wskazuje dopełnienie w zdaniu - wskazuje okolicznik w zdaniu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje i nazywa podmiot domyślny i szeregowy -wskazuje orzeczenie w podanych zdaniach, - ustala pytania, na które odpowiada przydawka, rozpoznaje części mowy, którymi jest wyrażona przydawka, - ustala, na jakie pytania odpowiada dopełnienie -ustala, na jakie pytania odpowiada okolicznik 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje główne części zdania w tekście, -zaznacza przydawki na wykresach zdań pojedynczych, - zaznacza dopełnienie i okolicznik na wykresach zdań pojedynczych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozpoznaje grupę podmiotu i orzeczenia, -bezbłędnie rozpoznaje podmiot szeregowy i domyślny, -wyjaśnia znaczenie przydawek w zdaniu -układa hasła reklamujące wybrane produkty i wyjaśnić znaczenie występujących w nich przydawek - bezbłędnie sporządza wykresy zdań pojedynczych i zaznaczać w nich przydawki, - wyjaśnia znaczenie dopełnienia i okolicznika w zdaniu - bezbłędnie sporządza wykresy zdań pojedynczych i zaznacza dopełnienia i okoliczniki

		<p>- rozpoznaje części mowy, którymi jest wyrażone dopełnienie</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażony okolicznik 			
<p>Nauka o języku – zdanie i równoważnik zdania, - zdania pojedyncze i złożone, - zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, - zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące</p>	<p>Uczeń: - określa, czym jest równoważnik zdania - odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego, - odróżnia zdanie pojedyncze nierozwinięte od zdania pojedynczego rozwiniętego, - rozróżnia zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące, -potrafi: zdefiniować zdania złożone współrzędnie, zdefiniować zdania złożone podrzędnie,</p>	<p>Uczeń: - odróżnia zdanie od równoważnika zdania, - wskazuje zdania składowe w zdaniu złożonym, - wskazuje grupę podmiotu i grupę orzeczenia w zdaniu pojedynczym rozwiniętym, - buduje poprawnie zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące, -potrafi: wskazać zdanie złożone współrzędnie, wskazać zdanie</p>	<p>Uczeń: - przekształca równoważniki zdania w zdania, - układa zdania złożone ze zdań pojedynczych, - rozwija zdania nierozwinięte w zdania rozwinięte, - przekształca zdania oznajmujące w pytające, -potrafi: odróżniać zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie, wskazać zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu</p>	<p>Uczeń: - przekształca zdania w równoważniki zdania i odwrotnie, - stosuje odpowiednie spójniki, łączące zdania pojedyncze w zdania złożone, - buduje zdania pojedyncze rozwinięte, - przekształca zdania rozkazujące tak, by wyrażały prośbę, -potrafi: odróżnić wykres zdania złożonego współrzędnie od wykresu zdania złożonego podrzędnie, wykonywać wykresy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie</p>	<p>Uczeń: - stosuje poprawnie różne rodzaje zdań w zależności od zamierzonego celu, -potrafi: odróżniać zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie i samodzielnie wykonywać ich wykresy</p>

	zdefiniować zdania składowe w zdaniu złożonym układać zdania złożone ze zdań składowych	złożone podrzędnie, wskazać zdania składowe w zdaniu złożonym, wskazać zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie	złożonym podrzędnie, stosować odpowiednie spójniki, łącząc zdania pojedyncze w złożone		
Nauka o języku- zasady ortograficzne	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia zasady ortograficzne pisowni ó i u, - poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na – ów, -ówka, -ówna, - wymienia zasady ortograficzne pisowni rz i ż, - poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na –arz, -erz, -mistrz, -mierz, - wymienia zasady ortograficzne pisowni ch i h, - zapisuje poprawnie wyrazy z ch na końcu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje zasady ortograficzne pisowni ó i u, - tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z ó wymiennym, - stosuje zasady ortograficzne pisowni rz i ż, - poprawnie zapisuje wyrazy z ż po l, ł, r, n, - stosuje zasady ortograficzne pisowni ch i h, - poprawnie zapisuje wyrazy z h w środku wyrazu, - stosuje zasady 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na : -uj, -uje, -unek, -us, -usz, -uch, -ura, -ulec, - korzysta ze słownika ortograficznego, - tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z rz i ż wymiennym, - tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z h wymieniającym się na g, z, ż, - poprawnie zapisuje wyrazy z 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawnie zapisuje wyrazy z ó niewymiennym, - poprawnie zapisuje wyjątki w pisowni rz po spółgłoskach, - poprawnie zapisuje wyrazy z rz i ż niewymiennym, - zapisuje poprawnie wyrazy z h niewymiennym, - poprawnie zapisuje małą literą przymiotniki utworzone od nazw własnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego, - poprawnie zapisuje wszystkie wyrazy z trudnością ortograficzną ó, u, rz, ż, ch, h - układa krótkie, zabawne historyjki, używając wyrazów z trudnością ortograficzną - zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnością ortograficzną związaną z zasadą pisowni przeczenia <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami, - poprawnie zapisuje wszystkie podane wyrazy – według zasad pisowni małą i

	<p>wyrazu, - wymienia zasady pisowni <i>nie, -by</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami, - wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów, a także nazw państw, miast dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów; - wymienia zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi</p>	<p>pisowni <i>ni, -by</i> i z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami, - stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów, a także nazw państw, miast dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów; - stosuje zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi</p>	<p>przeczeniem <i>nie</i> i <i>częstką -by</i> , - poprawnie zapisuje imiona , nazwiska, przydomki, przezwiska, tytuły książek, filmów, programów, dzieł sztuki, - poprawnie zapisuje nazwy państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów, miast, dzielnic i wsi</p>		<p>wielką literą omawianych na lekcji</p>
--	---	---	---	--	---